

124. заседание

Четвъртък, 30 юний 1932 г.

(Открито от председателя А. Малиновъ въ 10 ч. сутринта)

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е:

Отпуски, разрешени на народни представители 2870

Питане от народния представител Н. Пждаревъ къмъ министра на народното просвѣщение относно уволнението отъ 1 априлъ н. г. 15 учители отъ софийскитѣ основни училища. (Съобщение) 2870

Законопроекти:

- 1) за измѣнение алинея първа на чл. 106 отъ закона за градскитѣ общини. (Трето четене) 2870
- 2) за измѣнение и допълнение на закона за признаване новозаселени мѣста за самостоятелни и за преименуване на нѣкои отъ сѣщитѣ. (Трето четене) 2870
- 3) за подпомагане на пострадали отъ градушка земледѣлски стопани. (Трето четене) 2870
- 4) за измѣнение чл. чл. 14 и 36 отъ закона за Българската земледѣлска банка. (Трето четене) 2870
- 5) за измѣнение чл. 48 отъ закона за военнитѣ лица. (Трето четене) 2870
- 6) за измѣнение закона за ревизиране договоритѣ за наемъ на обществени земи за стопанската 1930/1931 г. (Трето четене) 2870
- 7) за измѣнение закона за търговия съ зърнени храни и за покриване загубитѣ отъ храноизноса. (Трето четене) 2870

Прошения отъ:

- 1) бюрото на Народното събрание за опрощаване изплатенитѣ дневни пари за м. май 1932 г. на

починалия народенъ представител Христо Близнаковъ въ размѣръ 12.400 л. (Прието) 2871

2) Драгановъ Василь, отъ с. Крамолинъ, Севляевска околия. (Прието) 2871

3) Забунова Олга Янкова, отъ гр. Плѣвенъ. (Прието) 2871

4) Дружество за покровителствуване на слѣпитѣ въ България, отъ централния изпълнителенъ комитетъ. (Прието) 2872

5) Славейкова Донка П. Р. (Предложение на народния представител Р. Маджаровъ за отпускане народна пенсия). (Прието) 2872

6) Димитровъ Станчо, отъ гр. София. (Прието) 2872

7) Читалище „Братолюбие“ въ с. Любимецъ, Свиленградско, отъ настоятелството. (Неприето) 2872

Речи:

1) отъ председателя на Народното събрание А. Малиновъ по случай привършване работата на Народното събрание и за дейността на сѣщото презъ първата редовна сесия 2873

2) отъ министъръ-председателя Н. Мушановъ — прегледъ за дейността на Народното събрание презъ първата извънредна и първата редовна сесия 2873

Сесия — закриване.

Писмо отъ Негово Величество Царя, съ което упълномощава министъръ-председателя Н. Мушановъ да закрие отъ негово име първата редовна сесия на XXIII-то обикновено Народно събрание 2875

Председателъ: (Звъни) Понеже има нужното число, споредъ правилника, народни представители, обявявамъ заседанието за открито.

(Отъ заседанието отсъствуватъ следнитѣ г. г. народни представители: Бечевъ Милко, Василевъ Ради, Василевъ Славейко, Влаховъ Димитъръ, Георгиевъ Павелъ, Георгиевъ Стоянъ, Даскаловъ Петъръ, Дичевъ Петко, Дойчи-

новъ Никола, Дойчиновъ Стефанъ, Йотовъ Никола, Кантарджиевъ Антонъ, Кирковъ Кирко, х. Лековъ х. Андрей, Манафовъ Христо, Маргуловъ Алекси, Милевъ Милко, Мустафовъ Али, Нейчевъ Адамъ, Неновъ Атанасъ, Петровъ Никола, Радевъ Георги, Рангеловъ Раденко, Русевъ Иванъ, Русиновъ Костадинъ, Софиевъ Христо, Станевъ Митю, Стояновъ Георги, Ташевъ Димо и Чернооковъ Георги).

Съобщавам на Събранието, че бюрото е разрешило отпусък на следните г. г. народни представители:

На г. Димитър Нейков — 1 ден,

На г. Еню Попов — 1 ден.

Народният представител г. Александър Мартулков моли да му се разреши 2-дневен отпусък по домашни причини. Ползувал се е досега с 96 дни. Следва Събранието да му разреши искания отпусък. Който от г. г. народните представители е съгласен да се разреши на народния представител г. Александър Мартулков 2-дневен отпусък, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Народният представител г. Петър Фенерков Йорданов моли да му се разреши 1-дневен отпусък по домашни причини. Ползувал се е досега с 20 дни отпусък. Следва Събранието да му разреши искания отпусък. Който от г. г. народните представители е съгласен да се разреши на народния представител г. Петър Фенерков Йорданов 1-дневен отпусък, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Народният представител г. Драгомир Апостолов моли да му се разреши 1-дневен отпусък по домашни причини. Ползувал се е досега с 44 дни отпусък. Следва Събранието да му разреши искания отпусък. Който от г. г. народните представители е съгласен да се разреши на народния представител г. Драгомир Апостолов 1-дневен отпусък, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Съобщавам на Събранието, че е постъпило питане от народния представител г. Никола Пждарев към г. министъра на народното просвещение, въ което го пита:

1) Уволнени ли сж на 1 април т. г. 15 учители при софийските основни училища и защо сж уволнени;

2) На основание на закона и правилника ли е станало това уволнение и

3) Не се ли е отразило зле върху учебното дѣло това уволнение, както и върху престижа на учебната власт. Това питане ще остане за идущата сесия.

Пристъпваме към първа точка от дневния ред — трето четене на законопроекта за измѣнение на алинея първа на чл. 106 от закона за градските общини.

Моля г. секретаря да го прочете.

Секретарь Д. Тотевъ (д): (Прочита законопроекта изцѣло, безъ измѣнение)

Председателъ: Моля ония г. г. народни представители, които приемат на трето четене законопроекта за измѣнение алинея първа на чл. 106 от закона за градските общини така, както се докладва, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема. (Вж. Т. II, № 88)

Пристъпваме към точка втора от дневния ред — трето четене законопроекта за измѣнение и допълнение на закона за признаване новозаселени мѣста за самостоятелни и за преименуване на нѣкои от сжщитѣ.

Моля г. секретаря да го прочете.

Секретарь Д. Тотевъ (д): (Прочита законопроекта изцѣло, безъ измѣнение)

Председателъ: Моля ония г. г. народни представители, които приемат на трето четене законопроекта за измѣнение и допълнение на закона за признаване новозаселени мѣста за самостоятелни и за преименуване на нѣкои от сжщитѣ така, както се докладва, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема. (Вж. прил. Т. II, № 89)

Пристъпваме към точка трета от дневния ред — трето четене законопроекта за подпомагане пострадалитѣ отъ градушка земеделѣски стопани.

Моля г. докладчика да докладва законопроекта.

Докладчикъ А. Буковъ (з): (Прочита законопроекта изцѣло, безъ измѣнение)

Председателъ: Моля ония г. г. народни представители, които приемат на трето четене законопроекта за подпомагане на пострадалитѣ отъ градушка земеделѣски стопани, както се докладва, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема. (Вж. прил. Т. II, № 90)

Пристъпваме към следващата точка от дневния ред — трето четене законопроекта за измѣнение чл. чл. 14 и 36 от закона за Българската земеделѣска банка.

Моля г. секретаря да го прочете.

Замѣстникъ-секретарь А. Буковъ (з): (Прочита законопроекта изцѣло, заедно съ поправката, приета на второ четене)

Председателъ: Моля онѣзи отъ г. г. народните представители, които приемат на трето четене законопроекта за допълнение чл. чл. 14 и 36 от закона за Българската земеделѣска банка тъй, както се докладва, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема. (Вж. прил. Т. II, № 91)

Минаваме към разглеждане точка пета отъ дневния ред — трето четене законопроекта за измѣнение чл. 48 отъ закона за военните лица.

Моля г. секретаря да го прочете.

Замѣстникъ-секретарь А. Буковъ (з): (Прочита законопроекта изцѣло, безъ измѣнение)

Председателъ: Моля онѣзи отъ г. г. народните представители, които приемат на трето четене законопроекта за измѣнение на чл. 48 отъ закона за военните лица тъй, както се докладва, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема. (Вж. прил. Т. II, № 92)

Пристъпваме към разглеждането на точка шеста отъ дневния ред — трето четене законопроекта за измѣнение закона за ревизиране договоритѣ за наемъ на обществени земи за стопанската 1930/1931 г.

Моля г. секретаря да го прочете.

Замѣстникъ-секретарь А. Буковъ (з): (Прочита законопроекта изцѣло, безъ измѣнение)

Председателъ: Има думата г. министърътъ на земеделѣието.

Министъръ Д. Гичевъ: Г. г. народни представители! Къмъ законопроекта за измѣнение на закона за ревизиране договоритѣ за наемъ на обществени земи моля да се добави една последна алинея съ следното съдържание: „Събраниетѣ до влизане на настоящия законъ въ сила наеми не се повръщатъ“.

С. Мошановъ (д. сг): Значи, ще плащатъ винаги баламитѣ въ тая страна?! На добросъвестнитѣ, които сж си платили наемитѣ, не имъ се връщатъ! Само батакчиитѣ нѣма да плащатъ!

Председателъ: Моля онѣзи отъ г. г. народните представители, които приематъ предложената отъ г. министъра на земеделѣието нова алинея къмъ законопроекта, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля онѣзи отъ г. г. народните представители, които приемат на трето четене законопроекта за измѣнение на закона за ревизиране договоритѣ за наемъ на обществени земи за стопанската 1930/1931 г., заедно съ добавката, вотирана преди малко, по предложение на г. министъра на земеделѣието, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема. (Вж. прил. Т. II, № 93)

Минаваме към точка седма отъ дневния ред — трето четене законопроекта за измѣнение на закона за търговия съ зърнени храни и за покриване загубитѣ отъ храноизноса.

Моля г. докладчика да докладва законопроекта.

Докладчикъ д-ръ Х. Мутафовъ (д): (Прочита законопроекта изцѣло, заедно съ прибавките и поправките, приети на второ четене)

Председателъ: Има думата г. министър-председателъ.

Министър-председателъ Н. Мушановъ: Г. г. народни представители! Вчера, когато ставаше гласуването на чл. 3, измѣнихме таксата 1-50 л. на 1-60 л. Азъ казахъ и вчера, обаче не е отбелязано това, защото г. председателъ не го е чулъ и не го е съобщилъ. Така че моля да се гласува тази поправка отъ 1-50 л. на 1-60 л.

Председателъ: Моля онѣзи г. г. народни представители, които приематъ предложението на г. министър-председателя тъй, както се направи, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля онѣзи г. г. народни представители, които приемат на трето четене законопроекта за измѣнение на закона за търговия съ зърнени храни и за покриване загубитѣ отъ храноизноса тъй, както се докладва, заедно съ поправката, направена отъ г. министър-председателя и вотирана отъ Събранието, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема. (Вж. прил. Т. II, № 94)

Пристъпваме към точка осма отъ дневния ред — докладъ на прошектарната комисия.

Има думата докладчикътъ г. Никола Гавриловъ. Ще се докладва по списъкъ XI пореденъ № 1.

Моля г. докладчика да докладва.

Докладчик Н. Гаврилов (нац. л.): Подадена е молба от бюрото на Народното събрание за опрощаване изплатени дневни пари на народния представител Христо Близнаков, който се помина.

Комисията реши да се опростят на покойния народен представител Христо Близнаков изплатените му дневни пари 12.400 л. за м. май 1932 г.

Председателят: Тези г. г. народни представители, които приемат да се опростят изплатените дневни пари за м. май 1932 г. на починалия народен представител Христо Близнаков в размер на 12.400 л., моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по списък I пореден № 171.

Моля, г. докладчика да докладва.

Докладчик С. Кирчев (з): Васил Драганов, от с. Крамолин, Севлиево околия, е подадъл заявление до Народното събрание, с което иска да му се отпусне помощ за изплащане задълженията, направени за убийства му син Александър В. Драганов през време на събитията в 1925 г. (Глъчка)

Председателят: Моля, г-да! Нито бюрото чува, нито стенографите чуват. Какво ще предлагам за гласуване, не знам.

Докладчик С. Кирчев (з): Просителят иска да му се отпуснат 30.000 л. помощ, за да изплати задълженията си, които е направил за убийства му син.

С. Мошанов и други от лъвицата: Кой е той?

Докладчик С. Кирчев (з): Васил Драганов, от с. Крамолин, Севлиево.

Комисията реши да му се дадат 30.000 л.

Г. министърът на финансите е съгласен.

Н. Пждарев (д. сг): Значи, това е най-същественият въпрос, който комисията е могла да реши!

Председателят: Значи, решението на комисията е да се даде на Васил Драганов една помощ от 30.000 л.

Министър С. Стефанов: Да.

Председателят: Моля ония народни представители, които приемат ...

Х. Статев (нац. л. о): Г. председателю: Няма го на дневен ред това.

Г. Т. Данаилов (д. сг): Не е казано изрично в дневния ред.

Председателят: ... решението на прощетарната комисия да се отпусне на Васил Драганов, от с. Крамолин, Севлиево околия, ...

Н. Пждарев (д. сг): Не е поставено на дневен ред.

Министър-председател Н. Мушанов: Какъ да не е поставено на дневен ред: „Доклад на прощетарната комисия“! Защо правите въпрос по тая работа?

Г. Т. Данаилов (д. сг): Но следъ това въ скоби е казано какво ще се докладва — само едно заявление. (Глъчка)

Председателят: ... една помощ за изплащане задълженията, направени за убийства му син Александър В. Драганов, в размер на 30.000 л., моля, да вдигнат ръка. Малцинство, Събранието не приема.

Нъкой отъ земледълците: (Къмъ стовористите) Това е резултат на вашата политика.

С. Даскалов (з): Болшинство е.

А. Буков (з): Да се провѣри (Голѣма глъчка)

С. Омарчевски (з): Не може да се разбере какво се гласува. Оспорваме вота.

Председателят: Азъ съмъ обявилъ малцинство. Но понеже има оспорване на вота, азъ съмъ длъженъ да поставя въпроса наново на гласуване.

Моля ви се, внимание. Моля ония г. г. народни представители, които приемат, щото на Васил Драганов, съгласно решението на комисията, да се отпусне помощ в размер на 30.000 л. за изплащане задълженията, направени за убийства му син Александър В. Драганов през време на събитията в 1925 г., ...

Министър С. Стефанов: Случаят ми е известен и азъ моля Народното събрание да гласува решението на комисията.

Д. Нейков (с. д): Дайте помощ на всички пострадали.

Председателят: ... с което е съгласенъ г. министърът на финансите, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по списък IV пореден № 316.

Моля г. докладчика да докладва.

Докладчик Е. Шидерски (з): Заявление отъ Олга Янко Забунова. (Голѣма глъчка) Моли да се увеличи държавната ѝ пенсия отъ 500 л., дадена ѝ по-рано.

Прощетарната комисия реши да се увеличи пенсията ѝ с още 500 л. и да стане 1.000 л.

В. Димов (з): Още с 1.000 л.

Ц. Таслаков (д): Още с 500 л. и да стане 1.000 л. Така е. Азъ съмъ челъ прощението.

Министър С. Стефанов: Ако е такова решението.

В. Димов (з): 500 л. — това е срамота.

Министър Д. Гичев: Ако мъжът ѝ бѣше умрѣлъ 27 дена по-късно, щеше да има 4.000 л. месечно пенсия за изслужено време.

Председателят: Има думата народният представител г. д-ръ Иванъ Бешковъ.

Д-ръ И. Бешков (з): Г. г. народни представители! Касае се за съпругата на покойния Янко Забуновъ. Въ случая азъ не пледирамъ за увеличение на пенсията заради неговата партийно-политическа и друга принадлежност, а заради неговата обществена дейност. На Янко Забуновъ не сж стигнали само 27 дни, за да бжде още навремето пенсиониранъ. Ако той бѣше изживялъ тия 27 дни, които не сж му достигнали, за да бжде той пенсиониранъ, ако той бѣше ги дослужилъ, неговите наследници щѣха да получаватъ години наредъ по 4.000 л. месечна пенсия.

Въ случая се касае да се увеличи пенсията на неговата жена, която е въ мизерно положение. Азъ бихъ молилъ народното представителство да се съгласи да се увеличи пенсията на съпругата на Янко Забуновъ отъ 500 на 2.000 л., защото и безъ туй народните пенсии, които сме гласували досега, сж били въ размеръ на 2.000 л. Моля още единъ пътъ народното представителство да се съгласи и да гласува за 2.000 л. пенсия.

Председателят: Има думата г. министърът на финансите.

Министър С. Стефанов: Г. г. народни представители! Случаят ми е известенъ. Министерството на финансите е проучило въпроса и е ходатайствувало да се увеличи пенсията на съпругата на покойния Янко Забуновъ, понеже тя е въ много мизерно положение.

Азъ предлагамъ пенсията ѝ да се увеличи на 1.500 л. месечно и моля Народното събрание да се съгласи. (Ръкоплъскания отъ мнозинството)

Д-ръ И. Бешков (з): При това положение азъ оттеглямъ предложението си и се съгласявамъ съ предложението на г. министра на финансите.

Председателят: Понеже направеното предложение отъ г. министра на финансите изчерпва въпроса, ще поставя на гласуване туй предложение.

Моля ония г. г. народни представители, които сж съгласни, щото да се увеличи отпуснатата народна пенсия на Олга Я. Забунова, отъ гр. Плъвенъ, на 1.500 л. месечно,

да вдигнат ржка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладват по списък VII поредни № № 29 и 30. Моля г. докладчика да докладва.

Докладчик Т. Савовъ (д): Централният изпълнителен комитет при Дружеството за покровителстване на слепитъ в България съ молба е поискало да му се отпусне отъ почитаемото Народно събрание за постройката на домъ и работилници за слепитъ в България безвъзмездно и съ безплатен превозъ по българскитъ държавни железници 1.000 куб. метра суровъ дървенъ строителенъ материалъ отъ държавнитъ стопанства.

Г. министърът на земледелието е далъ съгласието си да се отпусне исканият материалъ.

Проштарната комисия е решила да се отпусне безплатно на централния изпълнителен комитетъ при Дружеството за покровителстване на слепитъ в България, гр. София, 1.000 куб. метра дървенъ суровъ строителенъ материалъ отъ държавнитъ стопанства.

А. Буровъ (д. сг), А. Буковъ (з) и С. Даскаловъ (з): Пари да се дадатъ.

Докладчик Т. Савовъ (д): Същото дружество съ друга молба до Народното събрание иска да му се отпуснатъ 300.000 тухли отъ държавнитъ стопанства за постройка на дома и 2.500 кв. метра паркетъ или дюшмени дъски отъ държавнитъ стопанства.

Председателът: Има думата г. министър-председателът.

Министър-председател Н. Мушановъ: Г. г. народни представители! Ще моля да се гласува само: помощта за тухли отъ държавата, а относително другитъ искания ще видимъ дали ще подпомогнемъ дружеството съ парична помощ, а не съ дървенъ материалъ. Затова ще моля да се съгласите да се дадатъ сега само тухлитъ, толкова, колкото искатъ — 300.000.

Председателът: Понеже предложението на г. министър-председателя изчерпва въпроса, ще положа него на гласуване.

Моля ония г. г. народни представители, които приематъ, щото на централния изпълнителен комитетъ при Дружеството за покровителстване на слепитъ в България, гр. София, да се отпуснатъ безплатно 300.000 тухли, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранието приема.

Д. Нейковъ (с. д): Какво става съ тия 300.000 тухли?

Министър-председател Н. Мушановъ: Касаетъ се за слепитъ.

Д. Нейковъ (с. р): Нѣмаме нищо противъ, но питаме какво става съ тия 300 хиляди тухли, много ли сѣ, малко ли сѣ?

Министър-председател Н. Мушановъ: Толкова искатъ хората.

Председателът: Има думата народниятъ представителъ г. Рашко Маджаровъ.

Р. Маджаровъ (д. сг): Г. г. народни представители! Азъ направихъ вчера предложение, което бѣше поставено на дневенъ редъ, за отпускане пенсия на Донка Петкова Славейкова. (Глъчка)

Отъ земледѣлцитъ: По-високо!

Р. Маджаровъ (д. сг): Ако вие говорите по-низко, ще се чува моятъ гласъ.

Още миналата година, когато умрѣ Рачо Славейковъ, братътъ, който издържаше Донка Славейкова — дъщеря на Петко Славейковъ, сестра на Иванъ Славейковъ, на Рачо Славейковъ, на Пенчо Славейковъ — тя остана безъ срѣдства за прехрана. Народното събрание, като оцени общата дейностъ на всички тия видни хора, следъ като се изказаха отъ всички групи, реши да се отпусне пенсия на Донка Славейкова. Но понеже бѣше прибавено и друго име, политическо, което Народното събрание не искаше да турне

заедно съ туй заявление, последното не бѣше разгледано на трето четене.

Сега, г. г. народни представители, азъ си позволявамъ наново да повдигна въпроса и да моля да се съгласите да се отпусне на 80-годишната дъщеря на Петко Славейковъ, Донка Петкова Славейкова, народна пенсия. Предъ видъ на възрастта ѝ и предъ видъ заслугитъ на семейството миналата година бѣше опредѣлено да ѝ бѣде отпусната 3.000 л. месечна пенсия. Ако г. министърътъ се съгласи, азъ бихъ молилъ да бѣде отпусната такава пенсия. Но ако той, както ми се съобщава, опозира и иска да бѣде намалена, азъ нѣмамъ нищо противъ. Въ всѣки случай тя трѣбва да ѝ бѣде дадена въ такъвъ размѣръ, че да не остане да живѣе въ мизерия. Това е моето предложение.

Председателът: Има думата г. министърът на финанситъ.

Министър С. Стефановъ: Г. г. народни представители! Предъ видъ съображенията, които изказа г. Рашко Маджаровъ, за заслугитъ на семейството Славейкови къмъ родината и предъ видъ старостта на Донка Славейкова, която е вече на 80-годишна възраст, азъ съмъ съгласенъ да ѝ се отпусне народна пенсия въ размѣръ 2.500 л. и моля народното представителство да приеме туй предложение.

Председателът: Моля ония г. г. народни представители, които приематъ предложението на народния представителъ г. Рашко Маджаровъ, щото на дъщерята на покойния Петко Славейковъ, Донка Петкова Славейкова, да се отпусне народна пенсия въ размѣръ 2.500 л. месечно, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранието приема.

Има думата докладчикътъ г. Тончо Мечкарски.

Докладчик Т. Мечкарски (з): Ще докладвамъ по списък VIII пореденъ № 90. (Докладва всрѣлъ голѣма глъчка)

Станчо Димитровъ, отъ гр. София, моли да му се отпусне еднократна помощ, понеже като бившъ прислужникъ при Народното събрание е заболѣлъ отъ туберкулоза, а не му е даденъ предвидениятъ въ закона за държавнитъ служители отпускъ по болестъ.

Проштарната комисия реши да му се отпусне 5.000 л. еднократна помощ

Председателът: Който е съгласенъ...

Г. Говедаровъ (д. сг): Г. председателю! Нищо не сме чули. Какъ ще гласуваме?

Председателът: Азъ ви молихъ да пазите тишина.

Министър-председател Н. Мушановъ: Г. г. народни представители! Касаетъ се за единъ разсиленъ отъ Народното събрание, заболѣлъ отъ туберкулоза въ крайна степенъ. Моли да му се отпусне помощъ 5.000 л.

Г. Говедаровъ (д. сг): Съ дветѣ ржце ще гласуваме.

Председателът: Моля ония г. г. народни представители, които приематъ решението на проштарната комисия да се отпусне на Станчо Димитровъ, отъ гр. София, еднократна помощъ въ размѣръ 5.000 л., да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по списък X пореденъ № 71

Има думата г. докладчикътъ.

Докладчик Т. Мечкарски (з): Г. г. народни представители! Настоятелството на читалище „Братолюбие“, с. Любимецъ, Свиленградско, моли да му се отпуснатъ безплатно 100.000 тухли отъ Държавната тухларна фабрика при Дирекцията на трудовата повинност, които ще имъ послужатъ при постройката на читалищна сграда. (Голѣма глъчка)

Отъ Министерството на благоустройството има разрешение да се отпуснатъ тия тухли. И комисията е също така съгласна да се отпуснатъ.

П. Стайновъ (д. сг): Отъ София до Любимецъ ще се каратъ тухли!

Н. Пждаревъ (д. сг): Отъ София до Любимецъ превозътъ ще струва по-скѣпо, отколкото самитъ тухли.

Председателът: Моля ония г. г. народни представители, които сѣ съгласни да се отпуснатъ даромъ на настоятелството на читалището „Братолюбие“ въ с. Любимецъ, Сви-

ленградска околия, 100.000 тухли от Държавната тухларна фабрика в гр. София, да вдигнат ръка.

Обаждаат се: Машинство е.

Председателът: Машинство, Събранието не приема. (Председателът, както и двамата подпредседатели, стават прави)

Г. г. народни представители! Изчерпанъ е дневният редъ не само на днешното наше заседание, изчерпанъ е дневният редъ на първата редовна сесия на XXIII обикновено Народно събрание. То изкара първата година отъ четиритъ, за колкото е избрано, споредъ основния законъ. То има, прочее, вече минало, една дейностъ, голъма или малка, лоша или добра, но такава, каквато е, съ нея, като съ свой политически капиталъ, ще отидатъ г. г. народнитъ представители всрѣдъ народа, ще му я оповестятъ, ще му я разяснятъ, за да чакатъ неговата последна и решаваща дума, дали тѣ добре или зле сѣ изпълнили своя народно-представителски дългъ.

Но миналата дейностъ въ политиката, за съжаление, има относително малка стойностъ. Политиката, като животно, винаги е обърната съ лице къмъ бъдещето. И това бъдеще предъ страната се е изправило като единъ въпросъ, като едно питане: дали може XXIII-то обикновено Народно събрание, което има довѣрието народно, да изпълни своята мисия, да се справи съ своята трудна задача — чрезъ поправяне, ако мога така да се изразя, било на свои, било на чужди грѣшки, колкото сѣ и каквито сѣ? Дали то ще може, проучило добре редица реформи, редица мѣроприятия, чрезъ тѣхъ да извади най-после нашата държава отъ онова несъмнено трудно положение, въ което тя се намира, въ което, бихъ добавилъ азъ, се намиратъ изобщо и другитъ държави?

Дали XXIII-то обикновено Народно събрание ще се справи съ тая своя задача, не се наемамъ да пророкувамъ, но натоваренъ съмъ отъ председателството да благопожелая на г. г. народнитъ представители отъ XXIII-то обикновено Народно събрание, въ идната сесия, или, ако щете, въ иднитъ сесии, да може да се издължатъ предъ българския народъ, да отговорятъ на неговитъ очаквания.

Съ това пожелание, или благопожелание, азъ не ви казвамъ сбогомъ, но ви казвамъ: довиждане, до скорошно виждане пакъ въ тая зала. (Продължителни бурни ржко-мѣскания отъ мнозинството и частъ отъ сговориститъ и обединенитъ националлиберали)

Има думата г. министъръ-председателъ.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Г. г. народни представители! Миналата година на 21 юний българскиятъ народъ избра тази Камара, даде това свое народно представителство. Трѣбва човѣкъ да се върне една година назадъ, за да си спомни за ония политически бури, които бушуваха изъ нашата страна, за тежкото стопанско положение на страната и за финансовата разруха на държавата. При токова положение се създаде тая Камара, при такива условия се роди тя и живѣ въ болно време

Злосторници или отчаяни хора смѣтаха, че народътъ събрка, когато поврѣ сѣдбинитъ си, законодателната властъ въ ржцетъ на днешната Камара. Но имаше и много хора искрени, които смѣтаха, че въ тия времена може би съставтъ на Народното събрание, тактъ, какъто народътъ го създаде, нѣма да отговори на ония голѣми задачи, които времето налага да бждатъ разрешени. Затуй азъ искамъ днесъ съ единъ краткъ прегледъ да видя дали отчаянията на единитъ се обиднаха или надеждитъ на другитъ се оправдаха.

Г. г. народни представители! Азъ мога да се похваля, и смѣтамъ, че тая хвалба, която искамъ да отправя отъ туй мѣсто, нѣма да бжде моя лична, а ще бжде на ония хора, които сериозно мислятъ върху работитъ въ нашата страна: че онѣзи, които мислѣха, че тая Камара ще създаде нови бури и ще даде примѣръ на острастени борби партизански, се излѣаха. И азъ съмъ доволенъ да констатирамъ, че първиятъ политически активъ на днешната Камара е, че създаде миръ и спокойствие помежду страстно борещитъ се партийни лагери. Който живѣ въ България и знае що е разбунтувана партизанска душа, може да си даде отчетъ за положението и да признае, наедно съ менъ, че тая Камара спомогна да стихнатъ страстнитъ партийни борби, отъ които България е само страдала, и съмъ радъ, че народътъ си отидѣва, че на тия постоянни страстни борби поставяме край.

Народътъ ви избра и ви изпрати тукъ, г. г. народни представители, смѣтайки, че Парламентътъ ще се занимае

съ сложнитъ проблеми отъ стопанско естество, и че вие, съ вашата законодателна дейностъ, ще можете да облекчите малко неговото положение. Азъ знаа, че народитъ винаги много искатъ и сѣ прави да искатъ. Единъ народъ може само да иска. Но, г. г. народни представители, вие, които тукъ сте най-главниятъ органъ на държавата, законодателното тѣло, бидейки представители на народа, вие сте сѣщо и главниятъ органъ въ дейността на държавата. Вие представлявате и държавата. И ако ли въ вашата дейностъ има нѣщо по-деликатно и по-сложно, то е, че Парламентътъ, излизашъ отъ срѣдитъ на народа, чувствувайки неговитъ болки и желаещъ да излѣкува последнитъ, можа, съ огледъ на държавни интереси, да помири исканията на народа съ изискванията на държавата. И въ това отношение азъ съмъ пакъ гордъ да се похваля — не за себе си, а за дейността ваша, на българския Парламентъ, на XXIII-то обикновено Народно събрание — че вие, бидейки отзивчиви винаги къмъ нуждитъ на народа, все пакъ вие извършихте дѣла, които сѣ съвмѣстими съ сериознитъ държавни интереси. Деликатната мисия на Парламента е да помирѣва винаги народнитъ настроения съ изискванията на държавата. Азъ нѣма да кажа, че въ една демократична държава, държавата не е народътъ. Но, г-да, винаги ще се разбере, че държавата си е постоянниятъ организъмъ, който живѣ съ своитъ интереси и нужди, а народътъ живѣ постоянно съ своитъ чувства и желания и тия чувства и желания ще минатъ презъ васъ, съществими само дотолкова, доколкото могатъ да гарантиратъ въ сѣщото време и държавнитъ интереси.

Г. г. народни представители! Вие гласувахте много закони отъ грамадно значение за стопанството на страната. И тукъ пакъ едни злосторници, други отчаяни, смѣтаха, че тия закони не само не ще могатъ да донесатъ полза на страната, но биха повредили, и че лѣкарътъ, който народътъ си избра, не само нѣма да му донесе лѣкъ на болкитъ, но, напротивъ, съ тѣзи мѣроприятия отъ стопанско естество още повече ще разрани ранитъ му. И тѣ се излѣаха, г. г. народни представители.

Сега азъ нѣма да проследявамъ дългата 10-месечна дейностъ на сегашния Парламентъ. Ще ви спомена само, че ние имаме гласувани 101 закони, отъ които имаме 15 закони, свързани съ общини, стопански закони — 33 и разни закони — 52. И отъ стопанскитъ закони, които сѣ отъ голѣмо значение, азъ ще искамъ да ви припомня нѣколко, които ще оставятъ винаги бразди въ нашия стопански животъ. Най-напредъ създадохме закона за облекчение на длъжницитъ и закона за закрила на земеделѣца-стопанинъ. Вие знаете колко опасения имаше по тия два закона, че тѣ ще внесатъ смутъ и разстройство въ държавата. Е, г. г. народни представители, вие, които живѣте между народа, смѣтамъ, сте се убедили, че тия отчаяния, които навремето царѣха, не се осъществиха. Напротивъ, тия закони може-би да разрешатъ коренно всички ония въпроси, които сѣ положени за народното ни стопанство. Но всетаки тѣ сѣ два закони, съ които се облекчи и насърчи въ много отношения именно оная частъ отъ народа, която бедствуваше и която имаше нужда отъ помощта на Народното събрание, на държавата. Нѣма да говоря върху закона за храноизносъ, единъ законъ, който въ сѣщностъ доказа загрижеността на държавата и народното представителство, особено къмъ сѣдбинитъ на трудящитъ се селски маси; единъ законъ, едно мѣроприятие, което коштува на държавата 500—600 милиона лева тежести, които държавата понася само съ огледъ на голѣмитъ интереси на трудящитъ се селски маси.

Законитъ отъ стопанско естество сѣ не малко. Тактъв е законътъ за подпомагане розопроизводителитъ чрезъ урегулиране цената на розовия цвѣтъ, законътъ за вината и оцета, законътъ за контрола на гроздето и овицията, законътъ за насърчение сѣненето на захарно цвекло и производството на захаръ — закони, които засѣгатъ въпроси, свързани все съ стопанството на нашата страна, предимно земеделското стопанство. Азъ нѣма да се спирамъ на всѣки единъ отъ тѣхъ, за да ви кажа тѣхното значение. Нека спомена и разпоредбитъ за подпомагане бубарството и тютюневата търговия. Съ тия закони, съ които, както виждате, вмѣшательствува държавата въ стопанския животъ и то въ труднитъ дни, които финанситъ на държавата изживѣватъ, можа да се подпомогне на онѣзи, които иматъ нужда отъ подпомагане. Гласувахме законъ за контрола върху картелитъ, съ който искахме да ограничимъ спекулата и повишението на ценитъ. Гласувахме законъ за нормировката на ценитъ, надъ който нѣкога се надсмиваха нѣкои, но който даде своитъ резултати и който въ сегашно време, по причинна на затрудненията при снабдяването съ чужди де-

визи и поради поскупването на артикулитъ, ще има да играе една спасителна роля.

Да не говоря за закона за изменение и допълнение закона за търговията съвкупни платежни средства, който е свързан косвено съвкупително от стопанско естество. Изобщо тия няколко закона, които споменавамъ, които сж гласувани от васъ, сж от такова значение, че ми се чини, какво всеки единъ родолюбивъ и честенъ българинъ ще признае, че дейността на сегашния Парламентъ бѣ насочена да може да отговори на назрѣлитъ и навременни нужди на народа и съ това да може да изпълни своитъ задължения къмъ него.

Азъ зная, г. г. народни представители, че не всичко е направено и че има много хора, които ще кажатъ, че можеше много още да се направи. Като оставимъ на страна дейността на една група, поклонникъ на едно ядрено отрицание, мога да констатирамъ, че въ Парламента, общо казано, имаше загриженост по тия голѣми въпроси отъ стопанско естество. Правителството по тия закони имаше не само подкрепата на болшинството, но и на една голѣма частъ отъ представителитъ на опозицията, които разбираха тежкото положение на страната и поддържаха мѣроприятията на правителството.

Г. г. народни представители! Азъ нѣма да изброявамъ други закони, които създаде тая Камара за облекчение положението на народа. Такива закони имаме много, десетки. Азъ ще ви спомена нѣкои отъ по-главнитъ: законътъ за ревизиране наемитъ на фондovitъ земи, законътъ за опрощаване прѣжитъ данъци, законътъ за изменение закона за селско-стопанското настаняване бѣжанцитъ, законътъ за данъчнитъ облекчения, законътъ за опрощаване частъ отъ заемитъ, отпущанитъ отъ Българската земеделска банка, законътъ за плъщане безъ глоби прѣжитъ данъци, законътъ за подпомагане пострадалитъ отъ градушка земеделски стопани и т. н. Искамъ да ви покажа, че настоящиятъ Парламентъ, изхождащъ отъ народа, бѣше отзивчивъ къмъ неговитъ нужди и му се притече на помощъ. Съ тия закони, г. г. народни представители, ние останахме вѣрни на демокрацията, която не е само една гола фраза, но която въ сжщността си значи създаване благоприятни условия за постоянно съвѣшество на човѣка въ духовно и материално отношение. Ние разбрахме какво е значението на въпроситъ отъ стопанско естество и се потрусихме да дадемъ доказателства, че разбираме времето и можемъ да дадемъ на народа си онова, отъ което има нужда. И въ това отношение, ми се чини, че който иска да сѣди този Парламентъ отъ гледнщето на историческото развитие изобщо на нашия Парламентъ, ще намѣри, че той е поставилъ стопанскитъ въпроси като главна задача на своята дейностъ и е направилъ онова, което навремето е било належащо.

Нѣма да се спра на другитъ закони отъ стопански характеръ, защото нѣмамъ време. Ние можаме да направимъ това, което бѣше възможно да се направи. Ше има недоволници, които искатъ всичко. Ше ги има, г-да. Дейността на единъ парламентъ не може да задоволи всички. Но вие отъ болшинството, които имате отговорностъ за работитъ въ страната, сте могли да дадете, за времето, въ което работихме, онова, което бѣше възможно да се даде.

И позволете ми да се лаская, че не сме направили помалко отъ всички ония, които сж ни предшествували. Ние имаме благосклонното разположение на всички ония, които сж днесъ опозиция. Нека тѣ сравнятъ нашата дейностъ съ всичката предшествена тѣхна дейностъ и ако намѣрятъ, че не сме направили всичко, всетаки не могатъ да ни обвинятъ, че не сме се грижили, при тежкото положение на страната, за народа си.

Г. г. народни представители! Извънъ вашата дейностъ като законодатели, вие имате втора дейностъ като контролори надъ управлението. Азъ мога да бѣжа доволенъ, че ония въпроси, които разрешавахме като изпълнителна властъ, свързани съ отношенията ни съ другитъ държави и съ Обществото на народитъ и Финансовия комитетъ, съ вашата подкрепа, винаги здрава, сплотена и бодра, вие дадохте сили на насъ, представителитъ на България предъ чуждия свѣтъ, да стоимъ бодро на позициитъ на народнитъ интереси. (Ржкоплѣскания отъ мнозинството)

Въ това отношение България спечели добри придобивки. Тия придобивки можеха да бѣжатъ спечелени само отъ едно правителство, което се чувствува силно, защото е народно и което задъ себе си има единъ парламентъ

народенъ, готовъ да го подкрепи. (Ржкоплѣскания отъ мнозинството)

Азъ нѣма да ви изброявамъ ония придобивки, които се получиха, но искамъ да констатирамъ, че отъ контрола, който упражнявахте надъ насъ вие, и отъ вашето отношение къмъ правителството, което изхожда отъ васъ, ние черпихме сили, за да отстояваме позициитъ на народнитъ интереси.

Г. г. народни представители! Ние завѣшваме нашата първа дейностъ. Дадохме това, що можаме. Днесъ сме предъ критиката на нашитъ политически противници и критиката на българския народъ. Критиката е полезна въ демократическитъ страни. Единъ кабинетъ и едно болшинство трѣбва винаги да стоятъ подъ критиката на опозицията, да стоятъ подъ критиката на една опозиция здрава, която ги напѣтствува въ правилнъ за народа пътъ. Разбира се, опозицията трѣбва да приеме, че не можемъ да напустнемъ своитъ пътища, за да пригърнемъ нейнитъ. Ето защо, азъ смѣтамъ, че тая критика трѣбва да се отпрати дотолкова, доколкото ние сме били вѣрни на себе си, доколкото ние сме били вѣрни на манифеста, издѣлзълъ предъ изборитъ, и доколкото можаме да го изпълнимъ съ нашата дейностъ. Азъ съмъ убеденъ, че никой отъ нашитъ политически противници нѣма да иска да трѣгнемъ въ тѣхния пътъ. Той не е нашъ. Нека се отнеса и азъ благосклонно къмъ опозицията и кажа, че по голѣмитъ мѣроприятия, които се разискваха тукъ отъ оная здрава опозиция, която ни критикуваше, която иска да ни сѣди доколко сме вѣрни на нашата програма, нѣмахме сериозни атаки. И въ това отношение азъ трѣбва да ѝ благодаря.

Г. г. народни представители! Това е минало, както каза уважаемиятъ председателъ на Народното събрание. Предъ насъ стои бъдещето, едно бъдеще, което иска сериозни усилия на правителство и народъ. Има тепърва да се работи, ако искаме да се реорганизираме сериозно. Нека признаемъ, че при всѣкидневнитъ трудности, въ които живѣхме, има нѣкои голѣми въпроси, които засега не можемъ, не стоятъ още неразрешени. Ние имаме положени следнитъ голѣми въпроси за политиката на страната: въпросътъ за административното дѣлене, въпросътъ за данъчна реформа, въпросътъ за просвѣтна реформа. Това сж три голѣми въпроси, които изискватъ преди всичко познания, усилия и трудъ. Вие си отивате днесъ, отивате срѣдъ народа — изучавайте неговитъ болки и неговитъ нужди. Кабинетътъ днесъ има нужда да работи. Парламентътъ отива на почивка, за да събере нови сили и за да даде възможностъ на министритъ, ободрени и засилени, да започнатъ голѣмото дѣло, което има да творятъ за благоденствието на нашата държава. Предъ васъ се изправя едно бъдеще, което всички трѣбва да бѣдемъ готови да посрещнемъ съ куражъ, да посрещнемъ съ смѣлостъ, за да разрешимъ всички въпроси, които то ще ни положи. Да изживѣмъ периода на отпочивка и се подготвимъ за нова работа. И азъ се надѣвамъ, г. г. народни представители, че всички ние, синове на нашата изстрадала родина, която днесъ се намира въ тежко стопанско и финансово положение, когато тя наново ни повика, ние ще ѝ бѣдемъ вѣрни, ще се вслушаме въ нуждитъ ѝ и ще ги задоволимъ. Нѣма по-голѣма морална наслада за политика отъ оная, която изпитва при честно и доблестно служене на народа. (Ржкоплѣскания отъ мнозинството)

Ние работихме съ единъ младъ парламентъ, въ третитъ си четвърти подновенъ съ нови хора. Само ние, по-старитъ народни представители, които сме преминали много сесии, можемъ да разберемъ какво е значението на тоя фактъ: единъ парламентъ въ третитъ си четвърти съ младитъ народни представители, начинаещи, въ 10 месеца да извърши дейностъ, която ви изложихъ. Този фактъ е отъ голѣмо значение. А парламентарната работа изисква навикъ, както всѣка друга работа. Въпрѣки това ние можаме да прокараме сериозни реформи и изживѣмъ бурни дни съ васъ, младитъ, които показатъ тактъ и умение въ вашата дейностъ. Затова азъ съмъ ви дълбоко признателенъ. Отъ бъдещето не ме е страхъ. Съ голѣма увѣреностъ посрѣщамъ идната сесия, когато съ по-голѣмъ устремъ, съ по-голѣма опитностъ ще можемъ да разрешимъ голѣмитъ въпроси, които чакатъ разрешението си. (Ржкоплѣскания отъ мнозинството)

Г. г. народни представители! Азъ благодаря на Парламента за неговата дейностъ. Вѣрно е, ние бѣхме свидетели нѣкога на много раздразнения, неминуеми съпътници на парламентарния режимъ, но всетаки, въпрѣки тия партизански остраствания, които можаха нѣкой пътъ

да намбрятъ отзвукъ тукъ, въ Парламента, азъ мога да кажа, че този Парламентъ завърши сравнително добре, даже и въ отношенията помежду групировките, които го съставляватъ. Ние, Парламентътъ, сме една фамилия, макаръ и да сме отъ разни партии. Предназначението ни е да служимъ на интереситъ народни. Ама щѣло да има въ семейството нѣкой блуденъ синъ — това винаги се случва. (Оживление)

А. Капитановъ (з): Има доведени и заварени.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Всетаки ние сме едно семейство, което често пжти е заставено да постави надъ крамолитъ си було. Г-да! Азъ благодаря за всичко, което е свършено, и оставамъ съ надеждата, че ще можемъ още много да свършимъ.

Благоденствието на една държава, конституционно-парламентарна, каквато е нашата, се състои въ съгласуване дейността на народъ, Парламентъ и държавенъ глава. Държавниятъ ни глава, по чието пълномощие азъ

трѣбва да закрия първата редовна сесия на XXIII-то обикновено Народно събрание, винаги се е показвалъ вѣренъ стражъ на демократическитъ разпоредби на нашата конституция. Нека извикаме: Да живѣе Негово Величество Царъ Борисъ III! Да живѣе България! (Всички народни представители ставатъ на крака, съ изключение на работниците, продължително ржкоплѣската и нѣкои викатъ „ура!“)

(Чете) „На основание чл. 130 отъ конституцията, упълномощавамъ Ви да закриете отъ мое име първата редовна сесия на XXIII-то обикновено Народно събрание.“

София, 30 юний 1932 г.

БОРИСЪ III

Г-да! Обявявамъ първата редовна сесия на XXIII-то обикновено Народно събрание за закрыта.

Да живѣе Парламентътъ! (Продължителни и бурни ржкоплѣскания и възгласи „да живѣе!“)

(Закрита въ 11 ч. и 5 м.)

Председателъ: А. МАЛИНОВЪ

Секретаръ: Д. ТОТЕВЪ

Началникъ на Стенографското отдѣление: Д. АНТОНОВЪ

ПОПРАВКИ НА ПО-ВАЖНИ ПЕЧАТНИ ГРЪШКИ

стр.	колона	редъ	напечатано	да се чете
73	дясна	4 { отгоре надолу	не е определено	е определено
97	"	43 { отгоре надолу	1899	1901
97	"	45 { отгоре 46 { надолу	лиона лева. Тогава, въ 1899 г., той за- вара бюджета готовъ. Въ 1901 г. той завари готовъ бюджетъ, но каза: „Азъ	лиона лева. Тогава, въ 1901 г., той за- вари готовъ бюджетъ, но каза: „Азъ
113	лѣва	2 { отгоре надолу	проектъ, въпросътъ така, както той днесъ се разглежда,	проектъ, сж следниятъ. Три съображе- ния сж обусловили
150	дясна	8, 29 { отгоре 46, 50 { надолу 55, 65 {	А. Буковъ (з):	А. Буровъ (д. сг):
160	"	1 { отгоре надолу	ботниците) защото много е сериозно разкритието, което	работниците), защото тѣ действително нѣматъ никаква
169	лѣва	12 { отдолу нагоре	две заплати за една и сжща длъжностъ.	две заплати или заплата и възнагра- ждение.
429	"	40 { отгоре надолу	за онзи, който ще внася захарно цвекло	отъ внасяното отъ вънъ количество захаръ
429	дясна	41 { отгоре надолу	бждешата	вътрешната
438	"	32 { отдолу нагоре	чл. 2 глава XXIV на конституцията	втория членъ отъ глава XIV на кон- ституцията
472	лѣва	16 { отдолу нагоре	новитъ	неговитъ
473	"	9 { отгоре надолу	е едно и сжщо	не е едно и сжщо
493	дясна	15 { отдолу нагоре	Берлинъ	Перникъ
549	лѣва	15 { отдолу нагоре	сжществуването	осжществяването
565	"	3 { отгоре надолу	освенъ	особено
627	дясна	20 { отдолу нагоре	ако щете, рефлексътъ отъ тѣзи фор- мални нарушения при	ното мислене, значението на тѣзи фор- мални нарушения
627	"	25 { отдолу нагоре	рефлексътъ	рефлексътъ
628	"	17 { отдолу нагоре	Г. Говедаровъ (д. сг): . . . защото по пжтя на само-	Г. Говедаровъ (д. сг): . . . мждри, защото по пжтя на само-
671	лѣва	13 { отгоре надолу	цията отъ Пловдивъ се авансираха	цията отъ Пловдивъ не се авансираха
671	дясна	17 { отгоре надолу	а инвестициитъ	и инвестициитъ
672	"	39 { отдолу нагоре	спрямо тази или онази държава на реда.	спрямо тази или онази държава.
672	"	42 { отдолу нагоре	дебарасирамъ се	дебарасиралъ съмъ се
975	"	25 { отгоре надолу	свързани съ така	свързани въ така
975	"	33 { отгоре надолу	отъ единъ	отъ никой
976	"	5 { отдолу нагоре	пръвъ дефектъ,	пръвъ голѣмъ
977	"	24 { отгоре надолу	22 души	отбрани
981	лѣва	33 { отгоре надолу	за земя	на земя
982	"	4 { отгоре надолу	на кредиторитъ	на кредита
983	"	9 { отдолу нагоре	въ разни други банки;	въ Българската народна банка и други;
983	дясна	41 { отгоре надолу	да разреши	да развие
983	"	23 { отдолу нагоре	въ свѣта	въ страната

стр.	колона	редъ	напечатано	да се чете
986	дѣсна	27 { отдолу нагоре	Василевъ	Цвѣтковъ
996	лѣва	13 { отгоре 27 { надолу	2.800.000 л.	2.800.000.000 л.
996	.	17 { отгоре 28 { надолу 30 {	1.400.000 л.	1.400.000.000 л.
1010	.	3 { отдолу нагоре	бѣха дори	бѣха продавани дори
1012	.	1 { отдолу нагоре	8 хиляди стопани	82 хиляди стопани
1012	дѣсна	28 { отгоре надолу	366 хиляди	346 хиляди
1131	лѣва	36 { отгоре надолу	Толкова ще пролѣятъ сълзи и за насъ, коякото лѣхъ въ	(Този редъ, 36, се заличава, а следъ редъ 37 да се четатъ думитъ: „1920 г. за унгарския народъ“)
1367	дѣсна	23 { отдолу нагоре	което четохъ	което четохте
1409	.	33 { отдолу нагоре	както се	като се
1560	лѣва	9 { отдолу нагоре	освентъ	основна
1560	дѣсна	21 { отгоре надолу	можахъ да се снабдя съ онѣзи цифро- ви данни, съ които	може да се приеме даванетоъ отдѣлн възнаграждение за
1964	лѣва	11 { отдолу нагоре	не сж противъ	но сж противъ
2050	.		Редове 36—47 включително се за- личаватъ	
2100	дѣсна	11 { отгоре надолу	и то	и то при
2101	лѣва	19 { отдолу нагоре	знаменития на	знаменития и отъ
2388	дѣсна	27 { отгоре надолу	21 ч. 50 м.	22 ч. 50 м.